

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 36

11. rujna 2014.

cijena 200 Ft

Svečanost otvorenja nove školske godine u HOŠIG-u

Foto: Kristina Goher

10. stranica

Svečano otvorenje

6. stranica

Početak školske godine

7. stranica

Peruška tabor

11. stranica

Komentar

Slijedi izborna promidžba i nadmetanje dviju državnih lista

Dok pišem retke ovotjednog komentara, proučavam podatke o prijavljenim listama i kandidatima za mjesne, područne i državne narodnosne izbore koji će se održati 12. listopada ove godine. Nažalost, prekratko vrijeme, od svega dva tjedna, iziskivalo je veliku ozbiljnost i napore hrvatskih udruga i kandidata koji su predali zamolbe za listiće kojima mogu prikupiti potreban broj preporuka, zatim ih pak predati nadležnim izbornim povjerenstvima. Prema podacima Nacionalnog izbornog ureda, za izbore mjesnih, područnih i Hrvatske državne samouprave prijavljeno je sedam hrvatskih udruga koje su postavile svoje kandidate i liste. Najviše kandidata, odnosno lista postavio je Savez Hrvata u Mađarskoj.

Na drugome mjestu stoji zajednička lista Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj (Društvo gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj), Društva Horvata kre Mure (Društvo pomorskih Hrvata) te Zemaljskoga društva mađarsko-hrvatskog prijateljstva. Na trećem je mjestu Hrvatsko-mađarska kulturna udruga svetoga Ladislava.

Prvi put u povijesti narodnosnih izbora u borbi za mandate budućeg sastava Skupštine HDS-a natječu se dvije državne liste, i prvi put biračko tijelo istoga dana bira neposredno zastupnike mjesnih, područnih i Hrvatske državne samouprave. Birači će moći na državnoj razini birati između dvije državne liste, jedna Saveza Hrvata u Mađarskoj, a druga zajednička lista Društva Gradišćanskih Horvatov u Ugarskoj, Društva Horvata kre Mure te Zemaljskoga društva mađarsko-hrvatskog prijateljstva. Grubo gledajući, natječu se regije Hrvata u Mađarskoj, Gradišće i Pomurje na jednoj strani, a Podravina, Baranja, Bačka i Budimpešta na drugoj.

Po svemu sudeći, svaka lista može računati, prije svega, na glasove birača iz regija koje pokriva. No stvar time nije gotova, ishod izbora i broj mandata odlučit će izlaznost hrvatskih birača na izbore, stoga nam predstoji zanimljivo razdoblje predizborne promidžbe. Naime, o njoj će ovisiti uspjeh državnih lista na predstojećim izborima, odnosno broj osvojenih mandata u Skupštini Hrvatske državne samouprave.

Stipan Balatinac

Glasnikov tjedan

Kako Hrvati u Mađarskoj, zajući od kolektivnog politiziranja, u zaštiti i ostvarivanju svojih prava, pokazuje nam mjesec kolovoz. Hrvati u Mađarskoj ne samo da se ne koriste svojim medijima nego ni medijima većinskoga naroda, pa ni onda kada se radi o temama i problemima koji duboko dotiču hrvatsko biće, koji su politički problemi zajednice, bilo na mjesnoj ili državnoj razini, bilo unutar same zajednice. Bjelodano to pokazuju nedavni slučajevi u Bizonji i Mišljenu. Slučaj u Bizonji, gdje je na ulici postavljen „Croatian Mirror“ (uokvireno pozlatom zrcalo s napisom na engleskom jeziku pravopisno neispravno napisano „Croatian Mirror“), zaokuplja mađarski medijski prostor. Zastupnik bizonjske Hrvatske samouprave, čiji je predsjednik

je nepoznat, te saznajemo kako je grad o svome trošku opet postavio ploče na hrvatskom jeziku u Mišljenu. O HDS-ovu reagiranju o tim pitanjima nismo dobili priopćenje za javnost iako saznajmo kako su upoznati s spomenutim slučajevima, a i sam voditelj Ureda HDS-a komentirao je za mađarske medije bizonjski slučaj. Napomenimo kako su oba predsjednika spomenutih samouprava zastupnici HDS-ove Skupštine. Kako piše županijski list Kisalföld, koji je u više navrata donio napis o spomenutom slučaju u Bizonji, voditelj Ureda HDS-a o slučaju se obavijestio iz spomenutih novina. Pri tome je naglasio kako u pismu upućenom mjesnoj samoupravi HDS traži odgovore na sljedeća pitanja: je li samouprava dala dozvolu za

postavljanje ploče, ili ako je ploča ilegalno postavljena, zašto mjesna samouprava ne poduzima potrebne korake. Ako je ploču postavila mjesna samouprava, iz kojih novaca je ona načinjena? Ako je iz javnih novaca, kakvo je mišljenje nadležnoga državnog ureda? Zašto je natpis na engleskom jeziku, a ne na mađarskome ili na jeziku narodnosti koja je natpisom prozvana. U svojoj izjavi dodaje kako će poduzeti potrebne korake i raspravljati na skupštini o spomenutom slučaju (dogodilo se na zatvorenoj sjednici 6. rujna) te kako nije značajno da se slični slučajevi događaju u hrvatskim sredinama u Mađarskoj, pogotovo ne u onim naseljima gdje u tako velikom broju (s prošlošću) žive narodnosti.

Najbezbolnije je obući se u narodnu nošnju i obnoviti običaj koji više ne postoji... zaplesati u drugom selu, ili zaigrati nogomet... te napisati pozivnicu na mađarskom jeziku... i tako dalje!!!!... i tako bliže...

sadašnji načelnik sela Bizonje, nazvao je slučaj dekoracijom koja vrijeđa narodnost i podnio prijavu protiv nepoznatog počinitelja. Napomenimo kako je on bivši načelnik sela Bizonje, i zastupnik mjesne samouprave, te se i problem oko „hrvatskog zrcala“ (u kome se, ako i hoće, ne mogu vidjeti hrvatska lica) zasada tumači kao znak njihove međusobne netrpeljivosti, kako donosi hirtv. A „Croatian Mirror“ na istom je mjestu već gotovo mjesec dana, pa se s pravom pita komentator, zar ga nitko nije imao snage, bar u okrilju noći skinuti...

U Mišljenu su svečano u sklopu Hrvatskog dana krajem lipnja predane tri ploče s natpisom grada i na hrvatskom jeziku o trošku mjesne Hrvatske samouprave. One su (dvije) nakon tjedan dana netragom nestale preko noći. Mjesna Hrvatska samouprava zamolila nas je za strpljenje, poradi istrage koja je u tijeku... i tako dalje. Policija je provela istragu, počinitelj

postavljanje ploče, ili ako je ploča ilegalno postavljena, zašto mjesna samouprava ne poduzima potrebne korake. Ako je ploču postavila mjesna samouprava, iz kojih novaca je ona načinjena? Ako je iz javnih novaca, kakvo je mišljenje nadležnoga državnog ureda? Zašto je natpis na engleskom jeziku, a ne na mađarskome ili na jeziku narodnosti koja je natpisom prozvana. U svojoj izjavi dodaje kako će poduzeti potrebne korake i raspravljati na skupštini o spomenutom slučaju (dogodilo se na zatvorenoj sjednici 6. rujna) te kako nije značajno da se slični slučajevi događaju u hrvatskim sredinama u Mađarskoj, pogotovo ne u onim naseljima gdje u tako velikom broju (s prošlošću) žive narodnosti.

Mišljen i nije takvo naselje, ali i tamo djeluje političko tijelo Hrvatska samouprava i tamo žive Hrvati. A spomenutih slučajeva još bi se našlo u proteklim godinama i drugdje, ako ne i istih, ali sličnih, ali njih sami Hrvati duboko zataškavaju. Kao mnogošto drugo... Najbezbolnije je obući se u narodnu nošnju i obnoviti običaj koji više ne postoji... zaplesati u drugom selu, ili zaigrati nogomet... te napisati pozivnicu na mađarskom jeziku... i tako dalje!!!!... i tako bliže...

Mišljen i nije takvo naselje, ali i tamo djeluje političko tijelo Hrvatska samouprava i tamo žive Hrvati. A spomenutih slučajeva još bi se našlo u proteklim godinama i drugdje, ako ne i istih, ali sličnih, ali njih sami Hrvati duboko zataškavaju. Kao mnogošto drugo... Najbezbolnije je obući se u narodnu nošnju i obnoviti običaj koji više ne postoji... zaplesati u drugom selu, ili zaigrati nogomet... te napisati pozivnicu na mađarskom jeziku... i tako dalje!!!!... i tako bliže...

Branka Pavić Blažetin

Sjednica i javna tribina HDS-ove Skupštine

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, 6. rujna u pečuškom Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleže održana je redovita sjednica HDS-ove Skupštine.

Sjednici je od 29 zastupnika nazočilo njih 17. Za sastanak je predložen ovaj dnevni red: 1) Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine; izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao; izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. 2) Izmjene i dopune proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2014. godinu; 3) Financijsko izvješće Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 4) Financijsko izvješće Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 5) Financijsko izvješće Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 6) Financijsko izvješće Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 7) Financijsko izvješće Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 8) Financijsko izvješće Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 9) Financijsko izvješće Ureda Hrvatske državne samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 10) Financijsko izvješće Hrvatske državne samouprave, ureda i ustanova za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 11) Pripreme programa Državnoga hrvatskog dana; 12) Razno; a) Izvješće i odluka o projektu DDOP-3.1.2-12 pod naslovom «Razvijanje obrazovnih ustanova» te o gradnji vrtića.

Dnevni je red dopunjen stavljanjem pod «razno» točke b) za molbe izborne koalicije (MGHE-MHE-OM-HBT), o molbi za podupiranje izborne kampanje spomenute koalicije iz proračuna HDS-a. Premda (molba) nije pristigla u rokovima koje određuje HDS-ov pravilnik (osam dana prije dana održavanja sjednice Skupštine), nego ju je predao zastupnik Jože Đuric tijekom sjednice, stavljeno je pod točku «razno» pod b).

Prvih deset točaka dnevnoga reda prihvaćeno je jednoglasnom odlukom ZA svih nazočnih zastupnika.

U 11. točki raspravljalo se o pripremama Državnoga hrvatskog dana koji će biti 15. studenog u budimpeštanskome Kulturnom središtu «Miklós Radnóti», HDS-ov predsjednik Mišo Hepp ostvarenje svečanoga programa povjerio je ravnateljici budimpeštanskog HOŠIG-a Ani Gajtjan.

U točki «razno», pod a) voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga izvjestio je zastupnike o stanju i potrebi donošenja odluke glede javne nabave o projektu DDOP-3.1.2-12 pod naslovom «Razvijanje obrazovnih ustanova» te o gradnji vrtića.

Kazao je kako se radi o trokutu pregovora glede stavljanja nekretnina u funkciju poradi njihove zamjene, baptisti i pečuška samouprava i HDS. Stvar zapinje zbog stava baptističke zajednice, koja traži obnovu i onoga što nije bilo. Rješava se pitanje nekretnina za potrebe baptista i službe socijalne skrbi za hendikepirane osobe. HDS se nada kako će u kratko vrijeme sve riješiti. Izvješće je prihvaćeno jednoglasno.

Pod «razno», u točki b) zastupnik Jože Đuric objasnio je stav izborne koalicije u čije je ime predao molbu (u kojoj se traži za propagandne materijale, putne troškove; oni bi mogli biti i tri milijuna, od čega se moli potpora od dva milijuna iz proračuna HDS-a) glede novčane potpore izborne kampanje koalicije pitajući nije li Savez Hrvata u Mađarskoj dobio sredstva iz proračuna HDS-a na prijašnjoj(im) sjednicama. Voditelj Ureda HDS-a reče

kako takva odluka nije donesena, i kako je protuzakonito financiranje izborne kampanje civilnih udruga iz HDS-ova proračuna.

Postavljač lista na mjesnim i narodnosnim izborima nije HDS, i HDS nema veze ni s kampanjom ni kampanjskim novcima. Iz HDS-ova proračuna zakonito se ne može podupirati izborna kampanja ni djelovanje bilo koje civilne udruge, tek programi. Ukazao je zastupnicima na pravnu činjenicu kako Skupština nema pravo (može izglasovati), ali nema pravo izglasovati podupiranje izborne kampanje nikoje civilne udruge, tako ni izborne koalicije.

Prije glasovanja Jože Đuric reče kako nakon Savezovih odluka nije preostalo drugo nego krenuti drugim putem, i kako i nije najbitnije tko je u pravu. Osvrnuo se na dobacivanja koja je čuo, tipa «ehhez po fa kella» i «protiv nas», govoreći kako izborna koalicija ima pravo tražiti jer ona zastupa Hrvate i njezina je krilatica *Hrvati za Hrvate*. Dodao je kako će sljedeća Skupština imati 23 zastupnika, a o postignućima državnih lista odlučit će hrvatski birači u Mađarskoj. Mi ne idemo protiv nikoga, nego zastupamo interese ljudi koji žive u našoj regiji. Riječ je uzео predsjednik Saveza Hrvata Joso Ostrogonac koji je ukazao na činjenicu kako predsjednik Društva Hrvata kre Mure, koji je i član Predsjedništva Saveza, jednako kao i članstvo iz zapadnih regija imali su priliku doći na skupštinu i iznijeti svoje stavove i pronaći načine dogovora. Imam dojam kako vi nećete nas, reče Ostrogonac naglašujući kako Savez iz HDS-ova proračuna nije dobio ni forintu za izbornu kampanju, jer je jasno kako je to protuzakonito. Voditelj Ureda HDS-a reče kako sjednica nije mjesto za raspravu o civilnim udrugama i nastupajućim izborima. Predsjednik HDS-a Mišo Hepp stavio je podtočku b) na glasovanje. Uz četiri suzdržana glasa zamolba je odbijena.

Sjednica je ujedno bila i javna tribina. Pitanja nije bilo.

Na zatvorenom dijelu sjednice Skupština je donijela i odluku glede javne nabave glede projekta DDOP-3.1.2-12. Slijedi moratorij od deset dana glede potpisivanja ugovora za gradnju. HDS treba tražiti odgodu roka završetka radova projekta DDOP-3.1.2-12., potpisati još nepotpisane ugovore i završiti rasprave s gradom i baptističkom zajednicom. Na zatvorenoj sjednici raspravljalo se i zauzet je stav glede nemilih događaja u Bizonji i Mišljenu (hrvatsko zrcalo i nestanak ploča s natpisom grada na hrvatskom jeziku) te o dodjeli odličja zaslužnima na Državnome hrvatskom danu.

BIZONJA, MIŠLJEN

Hrvatsko zrcalo u Bizonji i nestanak ploča s hrvatskim napisom grada u Mišljenu

BIZONJA – Početkom kolovoza u bizonjskoj Dózsinoj ulici postavljena je na stup ploča, točnije pozlaćen okvir sa zamagljenim zrcalom na kojem je napis na engleskom jeziku „Croatian Mirror“. Kako reče zastupnik bizonjske Hrvatske samouprave Matija Šmatović, ujedno i zastupnik najvišega političkog tijela Hrvata u Mađarskoj, HDS-ove Skupštine, za ploču, koja je još uvijek na ulici, izrugivanje je ona i uvreda bizonjskim Hrvatima te zajednici Hrvata u Mađarskoj i hrvatskog naroda. U Bizonji i danas u većini žive Hrvati, načelnik sela ujedno je i predsjednik Hrvatske samouprave, a zastupnik Šmatović bivši je načelnik sela Bizonje. Mnogi objašnjavaju, bar kako se to dade iščitati iz mađarskih glasila, kako se radi o međusobnom prepucavanju sudionika bizonjske priče. O tome slučaju izjavu je dao i voditelj Ureda HDS-a koji je naglasio kako će Skupština poduzeti određene korake glede toga. Na zatvorenoj sjednici 6. rujna donesena je i odluka Skupštine o radnjama koje treba poduzeti u svezi sa spomenutim „zrcalom“. Slučaj je nakon postavljanja spomenute ploče gosp. Šmatović, zastupnik bizonjske Seoske i Hrvatske samouprave, prijavio policiji, koju je prije četrnaest dana nazvao i (tada) dobio odgovor kako se još nisu počeli baviti tim slučajem. Za Medijski centar Croatica Šmatović kaže kako su bizonjski Hrvati i svi Hrvati u Mađarskoj, tako i svi Hrvati, ovim „zrcalom“ duboko povrijeđeni.

MIŠLJEN – Hrvatski dan u Mišljenu veže se za nadnevak blagdana svetog Petra i Pavla, a u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, priređen je 28. lipnja ove godine uz pokroviteljstvo mišljenske Gradske samouprave, Hrvatske samouprave Baranjske županije, Savezu Hrvata u Mađarskoj i mišljenske civilne narodnosne udruge Naši ljudi.

U okviru Dana postavljene su i blagoslovljene ploče s imenom naselja na hrvatskom jeziku kao znak međusobnog poštivanja i dobre suradnje Hrvata i Mađara toga naselja, i tada predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave reče kako je ploča ujedno i priznanje hrvatske manjine ovoga grada, jer ovdje živi više nego 300 Hrvata koji s ljubavlju čuvaju, prenose i njeguju hrvatski jezik, kulturu, tradiciju i

običaje. Kako saznaje Medijski centar Croatica, potkraj srpnja natpisi dvije od tri postavljene ploče nestale su nakon tjedan dana, a političko tijelo Hrvata u Mišljenu prijavilo je to protiv nepoznatog počinitelja. Istraga je ovih dana završena, kaže predsjednik mišljenske Hrvatske samouprave Arnold Barić, bez toga da je nađen počinitelj. U dogovoru s mjesnom samoupravom, s kojom Hrvatska samouprava njeguje izvrsne političke odnose, zaključeno je kako ovaj izgred može nanijeti znatnu štetu dosadašnjoj suradnji ako se ne tretira na pravi način. Mjesna samouprava izradila je dvije nove ploče koje su i postavljene na svoja mjesta 5. rujna, dan uoči Dana grada Mišljena. O slučaju je Arnold Barić, predsjednik mišljenske Hrvatske samouprave, ujedno i zastupnik HDS-a, izvijestio HDS-ova predsjednika te se na skupštini, 6. rujna na zatvorenoj sjednici, raspravljalo o tome.

Stav HDS-ove Skupštine, 6. rujna

O spomenutim slučajevima raspravljalo se i na zatvorenoj sjednici HDS-ove Skupštine, u Pečuhu, 6. rujna. Kako saznajemo, o tome je raspravljao, 5. rujna, i HDS-ov Odbor za pravna pitanja koji je podnio svoj prijedlog Skupštini koja je, po riječima voditelja Ureda Joze Solge, zauzela stav i donijela odluke glede nemilih događaja u Bizonji i Mišljenu (hrvatsko zrcalo i nestanak ploča s napisom grada na hrvatskom jeziku). Izvješća podnesoše i zastupnici Skupštine: Bizonjac Matija Šmatović i Mišljenac Arnold Barić, reče Solga za Medijski centar Croatica. Skupština je donijela odluku glede bizonjskoga slučaja da se uputi službeno pismo mjesnoj samoupravi u kojem se traži obrazloženje, tko je postavio zrcalo na javno mjesto (jer to je moguće tek s dozvolom mjesne samouprave ili načelnika), iz kojih sredstava i poradi čega. Odgovor bi trebali dobiti u roku od 30 dana. Donesena je i odluka da se pošalje službeno pismo bizonjskomu mjesnom bilježniku s javnom primjedbom neka istraži što je cilj postavljanja spomenutoga zrcala i je li njegovo postavljanje ide protiv hrvatske zajednice ili spada u kategoriju prepucavanja određenih osoba

u samome mjestu. Nakon dobivenih odgovora HDS-ova će Skupština zauzeti službeni stav glede spomenutoga problema i poduzeti daljnje potrebne korake ako su one potrebne poradi zaštite narodnosnih prava te se može bitno obratiti županijskomu državnom uredu i ombudsmanu. Glede slučaja u Mišljenu saslušano je izvješće zastupnika Arnolda Barića, koji je naglasio kako Gradska i Hrvatska samouprava u dogovoru pristupaju rješavanju problema, te kako ne žele da on naruši njihovu dosadašnju izvrsnu suradnju, to više što je ploče i financirala mjesna samouprava naselja. Ona je ponovno postavila i nove, 5. rujna. Nestanu li i one, onda se to više neće moći tumačiti činom raspojasane mladeži ili kradljivaca kovina, nego narušavanjem i povredom narodnosnih prava te će se u skladu s tim poduzeti mogući zakonski koraci, izjavio je za MCC voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga.

hg

CEGLÉDBERCEL – Pod visokim pokroviteljstvom državnoga tajnika za vjerske, narodnosne, civilne i društvene veze Miklósa Soltésza, u Ceglédbercelu u subotu, 13. rujna, priređuje se prvi Državni narodnosni kulturno-gastroonomski festival pod naslovom „Ispod zajedničkoga neba“. Nakon glazbene povorke u rekreacijskom parku Pála Szabóa u 10.30 sati je svečano otvorenje, potom kulturni program narodnosnih zajednica u Mađarskoj. U sklopu Festivala «u ulici okusa» mogu se kušati narodnosni kulinarski specijaliteti. Hrvatsku zajednicu sa spletom baranjskih plesova i pjesama predstavlja kukinjski KUD Ladislava Matušeka

UMOK – Na jubilarnu svetačnost poziva Hrvatsko kulturno društvo «Kajkavci» iz spomenutoga naselja, 13. septembra, u subotu, pod geslom «Prije 25 ljet smo se ponovo uživali». U kulturnom programu u mjesnom Domu kulture nastupa partnersko društvo Umočanov, KUD Januševac iz Savskoga Marofa i predstavljaju se plesači, tamburaši i mali plesači umočke čuvarnice ki svi djeluju u okviru Hrvatskoga kulturnoga društva Kajkavci. Za programom slijedi skupna večera i druženje.

Svečano otvorenje nove školske godine u Santovu

Učenici nižih razreda u obnovljenoj zgradi „male“ škole

U nedjelju, 31. kolovoza, održano je svečano otvorenje nove, 2014./2015. školske godine u santovačkome Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi u učeničkome domu, ustanovi koja je od 2000. godine u održavanju Hrvatske državne samouprave (HDS).

Pošto su, već po običaju, učenici osmog razreda dopratili prvašice iz vrtića, svečanost je u dupkom punoj dvorani seoske športske dvorane otvorena intoniranjem mađarske i hrvatske himne. Prvašići su se predstavili prigodnim stihovima na hrvatskom i mađarskom jeziku, a posljednji put pripremile su ih odgojiteljica Ljubica Pačko Galić, ujedno voditeljica vrtića, i njezine suradnice Anita Guljaš Kernja te Marijana Balatinac. Svojom nazočnošću svečanost je u ime održavatelja uveličala Angela Šokac Marković, dopredsjednica HDS-a.

Okupljene učenike, kolege i roditelje srdačnim je riječima na hrvatskom i mađarskom jeziku pozdravio ravnatelj škole Joso Šibalin, među njima posebno dopredsjednicu HDS-a Angelu Šokac Marković, kao i prvašice koji započinju osmoljetku, a kako uz ostalo reče, odmah su nazočne obradovali svojim prvim nastupom. Prije predstavljanja rada u novoj školskoj godinu, obavijestio je nazočne o nastalim kadrovskim promjenama. Prema njegovim riječima, ustanovu je napustila Evica Kozić Čatić, koja je otišla u zasluženu mirovinu, poželio joj je dobro zdravlje i sretno umirovljeničke dane. U nastavničkome zboru pozdravio je i dvoje novih kolega, Zoltána Perlakia, nastavnika tjelesnog od-

goja, i Ildikó Juhász, novu djelatnicu učeničkog doma, inače bivšu učenicu santovačke škole koja je nakon maturiranja u pečuškoj hrvatskoj gimnaziji ove godine diplomirala kao hrvatska odgojiteljica na Visokoj školi Józsefa Eötvösa u Baji, poželio im oboma uspješan rad. Ravnatelj Šibalin istaknuo je kako je tijekom ljeta obnovljena zgrada stare, takozvane male škole, u kojoj su smješteni učenici nižih razreda, a ostvarena je obnova krova pokrivenog novim crijepom, sveobuhvatno osuvremenjivanje rasvjete, te potpuna izmjena starih prozora i vrata na nove plastične.

Tri učionice i nastavnička zbornica dobile su novi pod s laminiranom parketom i novi sanitarni kutak. Budući da sredstva za obnovu u vrijednosti od 20 milijuna forinta nisu bila dostatna za završetak radova, ličenje učionica i hodnika ostvareno je u društvenom radu nekoliko roditelja i pedagoga. Svima njima zahvalio je na nesebičnom zalaganju, što je popraćeno gromoglasnim pljeskom. O promje-

nama i zadacima u novoj školskoj godini reče kako 1. rujna otpočine nastava u novoj školskoj godini od 181 radnog dana, što znači da će završiti 15. lipnja 2015. godine. Kako uz ostalo reče, sve je spremno za početak nove školske godine. Posebno se obratio prvašićima i starijim učenicima. Pri tome je naglasio kako je prvašićima ovaj dan još uzbudljiviji nego drugima jer im se, prekoračivši prag školskih vrata, otvorio jedan novi svijet, svijet škole koja će postati njihov drugi dom, ali i svijet slova i brojaka pomoću kojih će doći do novih znanja i zanimljivosti o svemu što ih okružuje.

Uz to je svima poželio uspješnu novu školsku godinu, pozvao je učenike na marljiv rad, te da iskoriste mogućnosti koje im se nude, a onda rezultati neće izostati. Nadalje reče kako je cilj ustanove na odgojno-obrazovnom polju ostao nepromijenjen, što znači da će zajedno s roditeljima i djecom dobro provjerenim i već uhodanim metodama nastaviti rad prema pedagoškom programu škole, zadržati sve tradicionalne sadržaje i aktivnosti, dopunjene suvremenim sadržajima na polju odgoja i obrazovanja. I ubuduće će raditi na razvijanju škole, i u tom interesu, oslanjajući se na učenički dom, nastojati pridobiti što više učenika iz bliže i dalje okolice, a u tome očekuju pomoć roditelja, pogotovo onih iz drugih naselja.

Nakon otvorenja, po razredima je održan i prvi roditeljski sastanak, a sutradan, 1. rujna, i prvi dan nastave. Prema riječima ravnatelja Jose Šibalina, u novoj školskoj godini u malu vrtićku skupinu upisalo se 18 djece, a u prvi razred 23 učenika. Kao i svake godine, najvećim problemom smatra da ni ove godine nisu navrijeme dobili sve udžbenike, što prvih dana nastave uvijek stvara stanovite poteškoće.

Stipan Balatinac

Početak školske godine

Najveća hrvatska škola u Mađarskoj, s preko 400 polaznika

U Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleže u Pečuhu, svečano otvorenje školske godine 2014./2015. upriličeno je 31. kolovoza. Program otvorenja, pod vodstvom profesorice Lidije Stanić, priredili su učenici 6. razreda.

Učenički dom svoje stanare primao je od 14 sati. Prvi službeni roditeljski sastanak bio je 8. rujna. Ove školske godine u vrtić se upisalo 24 djece, u prvi razred 37, u nulti razred 12, a u deveti razred 30 učenika.

Među nazočnima bio je i predsjednik HDS-a, parlamentarni narodnosni zastupnik Mišo Hepp. Hrvatski obrazovni centar Miroslava Krleže ulazi u treću školsku godinu pod uzdržavanjem Hrvatske državne samouprave. Ove godine pokreće dva prva razreda te počinje rad s nekoliko novih djelatnika u odgoju i nastavi. Imamo preko četiristo polaznika, skupa s djecom u vrtiću, veliki je interes pokazan za upis u prvi razred osnovne škole, jednako kao i za 9. razred gimnazije. Iz dana u dan se mijenja broj učenika, pristižu i novi učenici zahvaljujući športskoj suradnji s rukometnim klubom u Mišljenju, a ima i niz športaša s prostora bivše Jugoslavije u pečuškim klubovima (košarkaša, vaterpolista) koji su naši učenici – kaže ravnatelj škole Gabor Győrvári.

Raduju se, po riječima ravnatelja, tolikom broju prijavljenih u prvi razred osnovne škole, i nadaju se kako će započeti trend uspjeha zadržati, te povećati broj učenika u osnovnoj školi, što bi moglo pri-

donijeti doličnim gimnazijskim razredima. Mnogo je učenika prvoga razreda iz hrvatskog vrtića; lanjska velika skupina bila je brojna, ali je znan broj učenika iz Pečuha i okolice. Nismo konkretno pravili anketu tko, kako i zašto, ali većina učenika ima neku vezu s hrvatskom zajednicom u Mađarskoj ili s Republikom Hrvatskom, mnogi roditelji imaju nekretnine u Hrvatskoj, pa žele da im djeca nauče jezik i kulturu sredine u kojoj će vjerojatno kasnije živjeti – kaže Győrvári.

Poznavanje odnosno nulto znanje hrvatskoga jezika učenika prvoga razreda i poteškoće te uspješnost provedbe narodnosnoga dvojezičnog programa koji proizlaze iz toga, po riječima ravnatelja, rješavaju učiteljice bez nekog posebnog prog-

rama s diferenciranim radom u nastavi te dodaje kako se to riješilo, pa su učenici napredovali i u razredima gdje ih je bilo i do trideset. Sada ih je 37, zato smo podijelili prvi razred u dva odjela. Iskustvo postoji, jednako kao i metode, pa će to učiteljice riješiti bez problema i znatno jednostavnije nego dosad – zaključuje Győrvári.

Nadamo se kako ćemo prvi razred i dogodine imati s ovim brojkama. Povećanje broja učenika može ukazivati

na potrebu proširenja zgrade, što bi bilo moguće uraditi na temeljima na kojima počiva gimnastička dvorana i svlačionice, s dogradnjom dvije-tri učionice. Ako se nastavi tendencija povećanja broja učenika, i ovu ćemo mogućnost morati razmotri – kaže Győrvári. Stvar glede izgradnje vrtića sporo odmiče zbog pregovora oko trostruke zamjene lokacija i njihova stavljanja u funkciju (na teret HDS-ova proračuna) između zajednice baptista, pečuške samouprave i HDS-a te pregovora između baptističke zajednice, Grada Pečuha i HDS-a. Ovih se dana to vjerojatno konačno rješava – kaže Győrvári.

Foto: Ákos Kollár
Branka Pavić Blažetin

Program otvorenja, pod vodstvom profesorice Lidije Stanić, priredili su učenici 6. razreda.

Zbogom, bili salaši

U Hrvatskome klubu Augusta Šenoae, u organizaciji Kluba i Kulturne udruge Tanac, 3. rujna otvorena je izložba fotografija Tavankučanina Ivana Ivkovića Ivandekića pod naslovom Zbogom, bili salaši. Ivandekić se već godinama kao zaljubljenik foto-

grafije bavi bilježenjem fotografijom svijeta koji ga okružuje, s posebnom pozornošću na propadanju nekadašnjeg načina života Hrvata u Vojvodini. Premda je izložba spomenutog naslova ukazivala na fotografije salaša, na izložbi se našlo tek nekoliko takvih, a ostale fotografije bile su pojediniosti i slike iz života Hrvata u Vojvodini danas. Izložbu je otvorio Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, a nazočila je otvorenju i generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga. Za glazbeni okvir otvaranja pobrinuo se Orkestar Vizin.

Fotografiju je fotografirao Ákos Kollár

Poziv za nominaciju Narodnosnog odličja

Državno tajništvo za vjerske, narodnosne, civilne i društvene veze pri Ministarstvu ljudskih resursa objavljuje poziv za nominaciju za dodjelu Narodnosnog odličja 2014. godine. Nagrada se dodjeljuje kao priznanje osobama, udrugama i manjinskim samoupravama za uzornu djelatnost na polju narodnosnoga društvenog života, obrazovanja, kulture, vjerskog života, znanosti, javnoga priopćavanja i gospodarskog samoorganiziranja. Dodjela Narodnosnog odličja sukladno je odredbi 2/2012. (VIII.9.) ME. Svečano uručenje državnoga priznanja istaknut je događaj prigodom Dana narodnosti (18. prosinca) 2014. godine. Nominacije s odgovarajućim obrazloženjem treba dostaviti do 2. listopada 2014. godine, na adresu Državnog tajništva za vjerske, narodnosne i civilne odnose pri Ministarstvu ljudskih resursa (1884 Budimpešta, Pf. 1), i elektronskim putem na adresu titkarsag.nf@emmi.gov.hu.

(Državno tajništvo za vjerske, narodnosne, civilne i društvene veze)

SANTOVO – U marijanskome svetištu na santovačkoj Vodici 13. rujna nastavljaju se redovite pobožnosti u čast Fatimske Gospe koje se održavaju s mjesečnom redovitošću od svibnja do listopada. Misno slavlje predvodit će kardinal i ostrogonsko-budimpeštanski nadbiskup, primas, kardinal dr. Péter Erdő, predsjednik Mađarske biskupske konferencije, a s njime suslužiti kalačko-kečkemetski nadbiskup dr. Balázs Bábél, te brojni svećenici. Uz vjernike, na ovaj važni događaj Santovačke rimokatoličke župe s mađarskom i hrvatskom zajednicom, očekuje se mnoštvo uzvanika iz društvenog i političkog života, među njima diplomatski predstavnici Republike Hrvatske i čelnici krovnih hrvatskih organizacija Hrvata u Mađarskoj, Gordan Grlić Radman, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti, Vesna Haluga, novoimenovana generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Joso Ostrogonac, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj, Angela Šokac Marković, dopredsjednica Hrvatske državne samouprave, te izaslanstva prijateljskih naselja, Općine Petrijevci iz Hrvatske i Mjesne zajednice Kupusina iz Vojvodine.

BUDIMPEŠTA – Udruga hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj, sljedeći susret održava u utorak, 16. rujna, s početkom 16.30 sati, u Croaticinoj klupskoj prostoriji. Na susretu će se razmotriti jesenski programi, i proslavit će se imendani i rođendani članova. Suorganizatori su Croatica d. o. o. i Hrvatska samouprava II. okruga.

U spomen

Anica Matoš Ančin (1955. – 2014.)

Iznenada, u 58. godini života napustila nas je Anica Matoš Ančin. Omiljena tetica, odgajateljica, neko vrijeme i voditeljica Hrvatskog vrtića Miroslava Krleže. Dijelilo ju je svega nekoliko mjeseci do 59. rođendana. Rođena je 11. prosinca 1955. godine u Kačmaru, a preminula 24. kolovoza u Pečuhu. Od 1984. godine bila je zaposlena u pečuškome Hrvatskom vrtiću, sudjelovala u odgoju brojnih naraštaja kojima će ostati u sjećanju kao jedna od omiljenih i strogih tetica. Zemni ostaci pokojnice bit će ispraćeni na vječni počinak 15. rujna u 12 sati na pečuškome groblju.

Trenutak za pjesmu

Tomislav Marijan Bilosnić VRT U GRADIŠĆU

Starac u vrtu prebire krumpire čekajući da jezik sjeme oživi

Čisteći ga od zemlje misli kako vrijeme brzo prolazi kako se mladost poigrala s njim i život je samo snivanje

U buslju koprive oglasi se zelena žaba krekotom s Gacke

Kao i daleka rijeka, starac otplovi ne mičući se s mjesta - Horvatcki Virgiliuš

Peruška – najbolji tabor katoličanske mladine

Šator, gumijove škornje, duhovna privrženost i dobro raspoloženje – samo su neke od bitnih stvari, ke nikako ne moru faliti iz Tabora Peruške Marije u židanskoj lozi. Glavni organizator 21. Katoličanskoga tabora u Hrvatskom Židanu, Petar Horvat, i ljetos je sa svojim marljivimi pomoćnici kih šezdeset taborašev primio na kraju julija i početkom augustuša, skoro na cijeli jedan tajedan, jur na tradicionalnom mjestu.

Polag kapele Sv. Hubertusa i Peruške Marije i u parku patronov za svakakove meštrije, dica i mladina, uglavnom iz Bizonje, Unde, Hrvatskoga Židana, Kisega i Petrovoga Sela, uživala su u sadržajni programi, izleti, naticanji i predavanji. Bliže zajti k Bogu i prirodi, a prik toga i katoličanskoj vjeri ter pomoći jedan drugomu – na to uči sve diozimatelje ov katoličanski tabor. Kako je rekao pokrovitelj Štefan Dumović, židanski farnik, papa Franjo je jur u februaru proglasio ovo ljetos, u znaku crikve i mladine, tako da po tom geslu se je vježbalo i na ovom loznom boravku. Najvažnija pitanja su bila, što danas znači kršćanstvo, što znači slišiti krstu i Crikvi ter ke su zadaće jednoga kršćana, jer dužnosti svaki ima i u svojem poslovanju. Uz to u različiti zanimacija nije bilo falinge, što nalži očuvanja kulture, službovanja, združenja s Jezušem, ali ni i od obraćanja s ljubavi jedan prema drugom. Dvojezični tabor s molitvami, jačkami, vjerskimi predavanji, preskrajnom igrom i naticanji, uvijek se vjerno čuva u spominki taborašev, po kom najodaniji diozimatelji ki se ljetos na ljetos vraćaju simo, s povjerenjem izjavljuju: «ov je najbolji tabor u široj okolici». Da se svaki ovde dobro čuti, da bezbrižno i u pravom društvu potroši dane, zato svi imaju pravu podlogu. To kaže i Petrovišćan Jandre Kovač, ki bilježi jur svoj trinaesti tabor, a u organizacijskom štabu zadužen je i za muzičku sekciju. Instrumenti već pri maši najprdojdu, po jački, ku svi skoro napamet pjevaju, čujemo, kako je veliki odaziv i bivših taborašev. Kih deset najmladjih i novih taborašev se je naslanjalo na tanače starijih, ali svi mi vjerujemo, od njih će postati kljetu jur «stari» člani obitelji Peruške Marije. – Svaka čast onim ki svako ljetos nariktaju ov tabor, a najviše bi se zahvalio Petru Horvatu za ovo, kad njegov trud i strpljenje je neprocjenljivo u ovom djelovanju – je naglasio petrovski tamburaš.

– Svenek se moremo ča naučiti od dice,

a i oni od nas – to je već Mirjana Šteiner rekla, ka šesti-sedmi put je bila na katoličanskom taboru kot jedna od voditeljic. – Najvridnije je to da s blagom, drivom i takovom prilikom se najdemo ovde, ča doma nimamo, ali u našoj svakidašnjici u cjelini fali – tvrdila je Židanka. Pravoda nomadski stil života, spavanje u šatori, predstavljanje crikve i vjere na jedan drugačiji način, na dičjem jeziku, to svenek najde prave zainteresirane mlade u ovom krugu. Mobiteli, kompjutori samo na početku falu, potom interes je usmiren prema vjerskom društvu, prijateljstvu i zajednici. Tako je bilo još jednoč u ovom Taboru Peruške Marije, a vjerojatno su i ljetos zasjajile suze u oči mnogih, ki su bili neutišljivi pri rasantanku, 3. augustuša, u nedilju. Medjutim, i to moramo reći, vik u zaufanju da se vidimo za jedno ljetos opet pri Peruški!

Tiho

Svečanost otvorenja nove školske godine u HOŠIG-u

„Ljudi koji su dvojezični i imaju dvojnu kulturu, trebaju ispuniti ulogu mosta“

Prvaši postali članovi velike HOŠIG-ove obitelji.

„Nije za stid učiti od onoga tko više zna (...), ali je sramotno ostati u neznanju (...) i ne učiti. Svi ljudi će nas primijetiti ako se primjerno ponašamo (...), ali ako se loše ponašamo, ne možemo izbjeći da prstom upiru u nas“, riječi su to Nikole Zrinskog, čovjeka koji je savršeno govorio šest jezika i imao privatnu knjižnicu znamenitu i u Europi. Među inima i njegove je misli citirao treći čovjek mađarskoga javnog života, predsjednik Mađarskoga parlamenta *László Kövér*, prigodom svečanoga otvorenja nove školske godine 1. rujna, u predvorju budimpeštanskog HOŠIG-a. Među ostalom naglasio je kako ljudi koji su dvojezični i imaju dvojnu kulturu, trebaju ispuniti ulogu mosta, ovim slučajem, između Hrvatske i Mađarske. Na svečanosti pribivali su i hrvatski veleposlanik u Mađarskoj *Gordan Grlić Radman*, predsjednik Hrvatske državne samouprave, ujedno i glasnogovornik hrvatske zajednice u Mađarskome parlamentu *Mišo Hepp*, predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte *Anica Petreš Németh* te ostali uzvanici, roditelji i djelatnici ustanove. Ravnateljica škole *Ana Gojtan* u svome govoru istaknula je ulogu Hrvatske škole, kako ona i nadalje treba biti konkurentna, njeni prolaznici trebaju ostvariti hvalevrijedne rezultate u učenju i športu. Također je podvukla kako u Mađarskoj u 17., 18. i 19. stoljeću bez škola, koje su njegovale hrvatski jezik i hrvatsku kulturu, ne bi moglo nastati jako hrvatsko građanstvo te ne bi mogla opstati ova narodnosna zajednica. Građanstvo hrvatske narodnosti

pridonijelo je građanskom razvoju Mađarske.

U duhu priredbe okićene aule, *Lena Mohorović* recitala je pjesmu „Prvak“ i „Hat éves lettem“, *Tena Šindik* interpretirala je stihove *Saše Užarevića*, a učenik *Barnabás Kiss* misli *Sándora Weöresa* „Éren-nyáron“. Iz programa nije izostao ni školski sastav ni trio *Adrien Bata*, *Klaudija Deli* i *Jadranka Čepelšiget* koji su s hrvatskim pjesmama i napjevima dopunili školski program. I kako bismo i nadalje bili u skladu zajedničke povijesti dvaju naroda, daroviti glumci i glumice *Literarne pozornice* prikazali su ulomke iz predstave „800 zajedničkih godina“, u kojima smo susreli kralja *Kolomana*, *Nikolu* i *Petra Zrinskog* i druge povijesne junake. Program svečanosti osmislile su mlade i nadarene nastavnice *Dora Grišnik* i *Marijana Jakošević*.

I ovoga su puta posebno bili pozdravljeni prvašići: *Jázmín Bacsi*, *Aliz Bartoš*, *Ana Farago*, *Kitti Fényes*, *Ana Hajas*, *Bendeguz Horvat*, *Julija Išpanović*, *Vedran Jenjik*, *Sara Kohari*, *Déva Kordás*, *Larissza Kulcsár*, *András Lorge*, *Sára Zengő Markó*, *Lena Mohorović*, *Blanka Nemet*, *Lana Strujić*, *Sonja Sekerka*, *Ana Tihanji*, *Erik Virágh* i *Vivien Vukelić*. Simboličnim rukovanjem oni su postali članovi, građani budimpeštanske Hrvatske škole. Razrednica je prvaša učiteljica *Zlata Gergič*, a popodnevna je odgajateljica *Anita Rittgasser*. Školsku godinu 2014/2015. u vrtiću započeo će 43 djece, u osnovnoj školi 127 učenika, u gimnaziji 84 đaka, dakle HOŠIG-ova obitelj broji 254 djece.

Od ove školske godine školsko je vodstvo dopunjeno s još jednom osobom, naime doravnateljica ustanove postala je *Žuža Molnar*, a *Đački dom* ubuduće vodi *Erika Megyesi*. U listopadu će se, zajednički s Centrom nove generacije u *Zánki*, organizirati drugi susret hrvatsko-mađarske mladeži uza sudjelovanje 150 učenika iz četiri mađarske i pet iz hrvatskih škola u Mađarskoj. Na susretu će prvi put sudjelovati Prosvjetno-kulturni centar Mađara iz *Osijske*. I nadalje je istaknuti događaj škole „Tjedan hrvatske kulture“, koji će biti u studenome. Ostvarenje narečenih sadržaja po milijun forinti podupiralo je Ministarstvo vanjskih poslova. Nakon svečanosti predsjednik Mađarskoga parlamenta u pratnji ravnateljice *Ane Gojtan*, hrvatskoga veleposlanika *Gordana Grlića Radmana*, HDS-ova predsjednika *Miše Hepp* i predsjednice Hrvatske samouprave grada Budimpešte razgledao je ustanovu.

Prvi radni dan u HOŠIG-u ponovno nas je uvjerio kako je budimpeštanska škola odista mjesto čarolija.

Visoki uzvanici znatizeljno prate događanja na sceni.

Za dobre želje svim djelatnicima, učenicima i roditeljima, ili velikoj HOŠIG-ovoj obitelji, posuđujem riječi predsjednika *Kövéra*: „Želim vam da u duhu *Nikole Zrinskog* budite vjerni podjednako i hrvatskom i mađarskom jeziku i kulturi, budite složni u vašem razredu, u ovoj školi i budimo složni glede našega naroda i domovine – u obje države. Želim vam sretnu školsku godinu i dobro učenje!“

Kristina Goher

11. Festival kulture u Bika

11. Hrvatski kulturni festival su svečevali Hrvati u Bika, a na ovu manifestaciju, uprav tako, kot i svako ljeto, i ovput su rado došli i stanovnici drugih gradišćanskih sel iz cijele okolice 19. julija, u subotu, otpodne. Ov gradić nije tradicionalno hrvatsko naselje, ali simo doseljeni Gradišćanski Hrvati dovoljno se trsu da svako ljeto, u ljetnu dob jednoč bogato i sadržajno proslavu hrvatsku kulturu i svoju pripadnost ovom narodu. Pod peljanjem Janoša Viraga djeluje Hrvatska samouprava, a u tom okviru već od deset ljet je utemeljen i hrvatski jačkarni zbor Danica.

Ljetos na malom vlaku su putovali jačuč i uz tamburašku muziku kotrigi pozvanih društav iz Prisike i Hrvatskoga Židana na gradski ulica Bika da i na ov način pozovu stanovništvo na kulturni festival. U povorki smo išli na svetu mašu, ku je celebriao Štefan Dumović u pratnji ženskoga zbora Peruška Marija. U svojoj prodiki je duhovnik opomenuo, kako su preci pred blizu petsto ljet, ostavljajući za sobom staru domovinu, doselili u ove kraje u 200 naselj, i kih 160 – 180 000 Hrvatov med teškimi povijesnimi okolnosti je sačuvalo hrvatski jezik, kulturu i tradiciju. „Moremo biti gizdavi na to što smo ostali Hrvati, i gizdavi smo na prece i današnje roditelje ki su imali, a imaju i dandanas hrabrenost

prikdati mladjim generacijam jerbinstvo pradidov, tako vjeru, kot i materinsku rič” – je rekao prodikač.

Za svetom mašom program se je nastavio na dvoru kulturnoga doma, na novoj ljetnoj pozornici, kade su publiku pozdravili domaćin festivala Janoš Virag, predsjednik Hrvatske samouprave, Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Ferenc Kovács, predsjednik Željeznožupanijske skupščine, Štefan Krizmanić, predsjednik Hrvatske samouprave u Željeznoj županiji, i Sándor Németh, načelnik grada Bika. U skoro dvournom bogatom folklornom spektaklu predstavili su se jačkari domaćega pjevačkoga zbora Danica, HKD Čakavci iz Hrvatskoga Židana, sambotelska folklorna grupa Ungaresca, tamburaši Židanci i pjevački zbor Zviranjak, a na kraju su se još jednoč poredali svi izvodjači na pozornici za skupnu jačku. I potom bi bilo grih napustiti veselo društvo, gdo je htio, mogao je ostati i za večerom i produžiti dan uz glazbu benda Karambolo u veseloj zabavi.

Tiho

GORNJI ČETAR – Na trgadbenu povorku čekaju sve veseljake organizatori u Gornjem Četaru 13. septembra, u subotu, otpodne. Prošecija se gane u 15 uri od Doma kulture s limenom glazbom iz Monoštra, domaćimi jačkari Rozmaring, četarskimi igrokazači i tancoši «Čakavci» iz Hrvatskoga Židana. U programu stoju i vinska naticanja, a nagradjuju se i najbolje maškare ter najlipše nakinčeni traktori ali kola. Črljeno i bijelo vino ter gujaš će za maršisanjem dočekati gladne i žedne, a potom su svi pozvani na trgadbeni bal. Sviraju Pinka band i Legend.

UNDA – Samouprava Jursko-mošonsko-šopronske županije srdačno Vas poziva na Županijski narodnosni dan 14. septembra, u nedilju. Glavni pokrovitelj priredbe je Zoltán Kóczán, potpredsjednik Skupščine Jursko-mošonsko-šopronske županije. Po programu narodnosne delegacije se čekaju u 9.30 uri, u 10 uri slijedu pozdravne riči Franje Guzmića, načelnika sela, ter prikdivanje škadnja za priredbe. U 10.30 uri se služi sveta maša, ku celebriira Štefan Dumović, farnik Hrvatskoga Židana, Unde i Plajgora. Mašu muzički oblikuju Undanski tamburaši i ŽVS Biseri. U 14 uri goste i publiku pozdravlja Štefan Kolosar, predsjednik Hrvatske samouprave u dotičnoj županiji. U kulturnom programu nastupaju ŽVS Biseri iz Unde, Nimška folklorna grupa «Bratstvo» iz Šoprona, HKD Graničari iz Fileža, Poljski komorni koruš Akord iz Jure, KUD Šokadija iz Budrovca, Hrvatski jačkarni zbor Janković iz Čeprega, HKD Veseli Gradišćanci iz Unde i Romungro Gipsy Band iz Jure. Narodnosni dan zatvaraju riči Franje Grubića, predsjednika Narodnosnoga odbora Skupščine Jursko-mošonsko-šopronske županije. Goste će potom zabavljati band Novi glasi.

KEMLJA – Hrvatska samouprava dotičnoga naselja srdačno Vas poziva na Hrvatski dan 13. septembra, u subotu, u 15 uri va Dom kulture. Nazočne pozdravlja Marija Novič-Štipković, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, potom slijedi dodiljenje nagradov. U programu nastupaju dica iz čuvarnice „Sunašće” i osnovne škole, KUD Konoplje, tamburaši, jačkarni zbor iz Staroga Grada, Rosica iz Devinskoga Novoga Sela i jačkarni zbor Mali Dunaj iz Kemlje.

BIZONJA – Predsjednik Bizonjskoga hrvatskoga društva Balaž Martinšić, gdo je i glavni organizator gradišćanske serije spomin-svečevanj u Mošonskoj županiji na 100. obljetnicu Prvoga svitskoga boja, nazviščuje sve zainteresirane da umjesto 6. septembra, (kako je i objavljen u pretprošlom broju Hrvatskoga glasnika) spomin-priredba u Bizonji će se održati 20. septembra, u subotu. Program ostane isti, znači u 17 uri maša zadušnica u mjesnoj crikvi, potom slijedu predavanja povjesničara, dr. Nikole Benčića iz Austrije i domaćega povjesničara Balaža Martinšića ter na kraju otvara se i dokumentarna izložba o I. svitskom boju.

Podravski dudaški seminar

Udruga «Za kulturu Podravine», čija je predsjednica Kata Franković, u suradnji s Hrvatskom samoupravom Šomođske županije, na čelu s predsjednikom Jozom Solgom, ove je godine od 25. do 28. rujna u Tomašinu priredila I. Podravski dudaški seminar, kamp za djecu poradi upoznavanja polaznika s pradavnim glazbalima podravskih Hrvata i općenito Podravine (gajde, dude, samica, dipie, okarina...). Taboru je sudjelovalo desetak polaznika u dobi od 8 do 15 godina, i to iz Šeljina, Lukovišća, Pečuha, Andzabega, Foka i Starina (Adrián Murányi, Szabina Morvai, Ivett Somkövi, Alexa Szabó, Danijela Vertkovci, Richárd Szabó, Zoltán Petrovics, Marin Maturic, Tamás Szabó, Márton Végh).

Voditeljica tabora bila je Beata Borbaš, tajnica spomenute Udruge čiji su pomagači bili Zoltán Hajdú, Mónika Szabó i Gábor Takács. S djecom su zanimanja imali Zoltán Szabó, Andor Végh, Franjo Dervar i starina Pavo Gadanji, najstariji živući hrvatski dudaš u Mađarskoj, majstor narodne umjetnosti iz podravskoga Novoga Sela. Idejni tvorac okupljanja bila je predsjednica Udruge «Za kulturu Podravine», kojoj, kao i uvijek kada se radi o plemenitim ciljevima, potporu je pružila Hrvatska

-Pavom iz Novoga Sela. Za metodički rad bili su zadušeni izvrsni stručnjaci s područja predavanja i poznavanja tradicijskih glazbala. To su Zoltán Szabó i Andor Végh koji već niz godina sudjeluje kao predavači na sličnim kampovima i u Mađarskoj (u Szenni u Školi duda i narodne glazbe i narodnoga plesa, gdje je i ove godine predavao o dudama i dudama podravskih Hrvata) i u Hrvatskoj i šire. Njima se u Tomašinu pridružio Franjo Dervar Kume, izvorni Podravec, Martinčanin, stanovnik

Pečuha, kako bi djecu upoznao s tajnama brača i podravske hrvatske pjesme. Predavač Prvoga podravskog dudaškog seminara Zoltán Szabó, etnograf, narodni istraživač, narodni glazbenik, suradnik budimpeštanskog Etnografskog muzeja, autor je dviju knjiga o dudama, vrsni poznavatelj kulturne povijesti duda, i mađarskih i dobar poznavatelj prošlosti duda u Hrvata u Mađarskoj. Szabó je voditelj Razreda za narodnu umjetnost Kuće običaja koji je od mohačkih gajdaša naučio

igrati na gajdama, suautor s Andorom Véghom i Orkestrom Mišina CD izdanja «Oj, gajdašu – starinska glazba grada Mohača», a počeo se baviti kulturnom poviješću duda Hrvata u Mađarskoj prije više od trideset godina kao jedan od utemeljitelja Orkestra Vizin. On naglašava kako je upravo način sviranja i izradbe duda u Podravini prava rijetkost.

Što reći o Andoru Véghu, autoru tekstova, glazbenom suuredniku, producentu, članu kulturnoga hrvatskoga sastava «Kries». Svira gajde, dvojnice, karabicu, samicu, i pjeva. Kako nam uz ostalo reče, ne radi se samo o glazbi nego i šire o predstavljanju gajdaške kulture. Kako kaže, sve do 30-ih godina 20. stoljeća najraširenije glazbalo među Hrvatima u Mađarskoj bile su gajde, i razne vrste glazbala s mješitim. S naglim društvenim, gospodarskim i svim drugim promjenama života u Ma-

đarskoj i cijeloj Europi, dolazi do naglog nestanka ove glazbene kulture, a sve se više učvršćuju, ustaljuju orkestralni oblici glazbenog izražaja, ali u nekim svojim potankostima ova gajdaška glazba opstaje. Od 60-ih godina znanost, a od 80-ih i šira kultura počinje se baviti tom rijetkom pojavom, i dolazi do određenog oživljavanja gajdaške glazbe. S tim je ciljem i pokrenut podravski dudaški seminar.

Foto: Beata Borbaš
Branka Pavić Blažetin

Mala stranica

12. rujna - Svjetski dan oralnoga zdravlja

Prvi Svjetski dan vezan uz oralno (usno) zdravlje obilježen je 1994. godine, kada je Svjetski dan zdravlja bio posvećen toj tematici. Svjetska dentala federacija (FDI) uspostavila je Svjetski dan oralnog zdravlja 12. rujna kako bi podržao poboljšanje oralnog zdravlja širom svijeta. Datum je odabran u čast rođendana osnivača FDI-a dr. Charlesa Gordona. Većina zubnih bolesti danas se može spriječiti, a time poboljšati kakvoća života od najranije do starije dobi.

Što učiniti za zdrave zube?

- Zube treba prati nakon svakog obroka, a najmanje dva puta dnevno, poslije doručka i pred odlazak na spavanje, no vrlo je važno znati da se zubi ne smiju prati nakon jela, treba pričekati najmanje 30 minuta.
- Za pranje zuba treba izabrati četkicu od umjetnih vlakana koja se, za razliku od prirodnih, lako održavaju i brzo suše te nisu podložna razvoju bakterija.
- Nakon upotrebe četkicu za zube treba temeljito oprati i dobro osušiti, a svakih je šest do osam tjedana treba obvezatno zamijeniti novom.
- Pranje zuba treba trajati oko tri minute.
- Zdravlje zuba uvelike ovisi o načinu prehrane, a njihov je glavni neprijatelj šećer koji se za vrijeme potrošnje, zbog znatnog porasta kiselosti, pretvara u mliječnu kiselinu, što posebno pogoduje rastu štetnih bakterija.

Mali jezični savjetnik

gdje/kamo/kuda

Što je točno?

Kamo ideš? Kuda ideš? Gdje ideš?

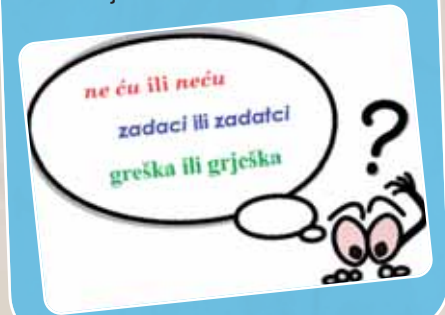
Točno je:

Kamo ideš? Kuda ideš?, ali kamo i kuda ne znači isto.

Kamo znači **odredište**, a kuda znači **kojim putem**.

Dakle: Kamo ideš? Idem u školu.

Kuda ideš? Idem Rákóczi-jevom ulicom.

Književni kutak

Natali Šarić ZNAK ZA ZUBIĆ VILU

Već tri dana lijevo-desno zubić mi se klima.

Čim ispadne, pokazat ću tu rupicu svima.

Ako djecu brine što će zubić da im vide, to je samo znak da rastu. Neka se ne stide!

Od jučer i gore-dolje, i u krug se ljulja. Pomalo me sad nervira, mrda se i žulja.

Jedva čekam da razvučem taj osmijeh od zlata, da slučajno Zubić Vila ne promaši vrata.

Jože Kranic počasni građanin sela Petribe

U povodu Dana naselja u Petribi, bivšem načelniku i predsjedniku tamošnje Hrvatske samouprave Joži Kranicu uručena je povelja „Počasni građanin naselja“. G. Kranic prva je osoba koja je dobitnik takvoga priznanja, naime petripska Seoska samouprava, na čelu s načelnikom dr. Kristijanom Korčmarošem, odlučila o utemeljenju takvoga priznanja.

Jože Kranic od svog rođenja živi u Petribi, dva desetljeća djelatno je obnašao dužnost načelnika. Prigodom prvih demokratskih izbora izabran je za prvog čovjeka naselja i četiri ciklusa zaredom radio za selo. Petriba je u socijalističkom sustavu pripadala zajedničkom savjetu u Bečehelu (mađarsko mjesto), a tek nakon društvenih promjena se osamostalila. Za vrijeme načelništva g. Kranica izgrađena je potpuna infrastruktura sela (telefon, plin, kanalizacija, kablovska televizija), nogometno igralište, igralište za djecu, svlačionica, mrtvačnica, obnovljen je dom kulture, stara škola, crkva, ured samouprave, liječnička ordinacija, izgrađena je cesta između Petribe i Pustare, čime je ojačana

Joža Kranic s priznanjem pokraj petripske zastave

veza s hrvatskim naseljima. G. Kranic u dva ciklusa bio je i predsjednik Hrvatske samouprave, u to vrijeme aktivno je djelovao pjevački zbor (i sam je bio njegovim članom), uspostavljena je suradnja sada već s prijateljskim naseljem Ivanovcem (Međimurje), koja je još uvijek aktivna. Zalagao se da petripski učenici mogu pohađati mlinaračku ili serdahelsku hrvatsku školu, često su organizirani hrvatski programi u mjestu. G. Kranic pošto je preuzeo priznanje, teško je progovorio od ganuća, ali ukratko se prisjetio minulih vremena:

– To je fnogo delo bilo, sam kaj smo meli dost vremena, 20 leta, vek smo na tem bili da smo meli penez kaj nekaj naprajimo, kaj bo selo lepše. Mislim kaj i drugi rado stanjuvlu tu, vek da je neka prazna hiža man nešče kupi. Od 94. godine smo začeli športske susrete z Ivanovcem. Vek smo meli športske pak kulturne programe skupa. Štel sem kaj nek i hrvatski jezik išče govoriiju i mlade, sam potle da so zaperli školu 1975., več je jako teško bilo. Išče ludi z 50 – 60 leta se zato spominaju malo kajkavski. Štel bi kaj mlajšina ne zabi našu hrvatsku kulturu, zato mislim kaj išče kak morem pomorem seli. Bilo bi dobro išče graditi cesto med Petribom i Sumartonom, negda smo vek tam hodili na mešu. Mislim kaj budu došli bliže mladi, jena generacija je zrasla kaj bole ideju kulturi, pak bo leže kulturnoga programa delate na hrvatskom jeziku. Štel bi kaj mladi ne idu nikam z Petribe, to je jako lepo selo, mir je, čisto je, fnogo je zelene ledine, to je raj za decu.

beta

Društvo Horvata kre Mure odlučivalo o izbornim kandidatima

Dana 2. rujna Društvo Horvata kre Mure u Sumartonu je održalo izvanrednu skupštinu poradi predstojećih narodnosnih izbora. Predsjednik Ladislav Gujaš izvijestio je članstvo o izborima, ukratko je spomenuo program koalicije „Hrvati za Hrvate“, u čijoj će boji krenuti pomurski kandidati za županijsku i državnu listu.

Još na prethodnoj skupštini članstvo Društva Horvata kre Mure donijelo je odluku da će na mjesne narodnosne izbore krenuti u bojama koalicije triju civilnih organizacija. Gujaš je izvijestio nazočne o tome da u Zalskoj županiji, prema podacima popisa pučanstva, u 12 naselja mogla bi se utemeljiti mjesna narodnosna samouprava, no zasada izgleda da kandidata za izbore ima u jedanaest naselja, u četiri mjesta će se moći utemeljiti s četiri zastupnika, a u ostalima s tri.

U Zalskoj županiji kandidati za izbor narodnosnih mjesnih samouprava, županijske i državne samouprave krenut će u bojama koalicije „Hrvati za Hrvate“, koja je nastala potpisivanjem sporazuma triju organizacija: Dtuštva Hrvatov u Ugarskoj, Društva Horvata kre Mure i Zemaljskog društva mađarsko-hrvatskog prijateljstva. Slijedilo je predlaganje kandidata za županijsku listu, od 13 predloženih imena osmero su prihvatili kandidaturu: Ana Kovač, Gordana Gujaš, Katarina Koncer, Marija Vargović, Bernadeta Blažetin, Zoltan Markač, dr. Joža Takač i Tibor Dombai. Za državnu listu predložene su osobe koje će biti uvrštene u zajedničku listu koalicije prema ovom redosljedu (redosljed je izglasovan tajnim glasovanjem): Gordana Gujaš, Joža Đuric, Ladislav Gujaš, dr. Jože Takač, Marija Vargović, Katarina Koncer, Ana Kovač, Zoltan Markač, Stjepan Prosenjak. Obje su liste jednoglasno izglasovane. Nakon izbora kandidata predsjednik je zamolio nazočne da se još potrude oko registracije i izlaženja na izbore.

beta

LETINJA – Taj pogranični pomurski grad 13. – 14. rujna priređuje III. Međunarodni sajam na murskome mostu. Sajam je prvi put priređen u kolovoza 2012. u okviru europskog IPA programa radi promicanja međunarodne trgovine između prekograničnih susjednih područja te razvoja malih poduzetnika obrtnika. Ovogodišnji će sajam sadržavati mnoštvo hrvatskih programa. Prvi dan nastupit će goričanski Puhački sastav i mažoretkinje, KUD Prelog, a drugi dan kulturne udruge iz Đurđevca i Donje Dubrave. Na sajmu će izlagati obrtnici s obje strane granice. Na svečanom otvorenju sudjeluju i Zrinski kadeti iz Kerestura. Sajam se otvara svaki dan u 10 i traje do kasnih sati. Tijekom održavanja sajma prometovat će električni vlakčić između grada i sajma tik na granici.

SUMARTON – Početkom rujna Hrvatska samouprava Zalske županije održala je svoju sjednicu i javnu tribinu na kojoj je razmotrila financijsko upravljanje organizacije u prvom polugodištu. Organizacija je upravljala s 1.790.000 Ft, od čega je odvojila sredstva za regionalne priredbe poput Predsmotre Međimurske popevke, Pomorskog fašnika, putovanja na državno hodočašće, te na honorar predsjednika. Županijskoj samoupravi stigla je molba od Osnovne škole „Katarina Zrinski“ da materijalno potpomaže gostovanje profesora sa zadarskoga sveučilišta, naime zahvaljujući suradnji, djeca te ustanove svake godine ljetuju u Zadru. Članovi samouprave izglasovali su 80 tisuća potpore.

Iščeznulo hrvatstvo

Predsjednica Marica Gal (slijeva) te bračni par Sándor i Zsuzsanna Kapitány Ember

U organizaciji Samouprave budimpeštanskog IV. okruga, od 28. do 31. kolovoza ondje su priređeni Dani Nove Pešte. S bogatim cjelodnevni programima se očekivala znatijelna publika, a ni ove godine nisu izostale narodnosne zajednice tog okruga. Već petu godinu zaredom pod šatorom Hrvatske samouprave Nove Pešte predstavljene su budžaške rukotvorine umjetnice narodnog obrtništva Zsuzsanne Kapitány Ember. Budžak, šomođsko naselje s domalo tisuću četiristo stanovnika, nažalost, samo već po toponimima poput Mikinca, Jelaška, Gušterica, Cerija te nadgrobnim imenima ili rukotvorinama čuva hrvatska obilježja. U 15. i 16. stoljeću u tim krajevima su se nastanile dalmatinske („ilirske“) obitelji, koje su se postupno odnarodile. Kako je stanovništvo stajelo, tako su se hrvatski jezik, kultura i običaji selili na groblje. Hrvatske vezove u čistoj sobi čuva Seoska kuća, u kojoj su od travnja nazivi izloženih predmeta vide i na hrvatskome jeziku. Kako za naš tjednik reče Zsuzsanna Kapitány Ember, nažalost, sve je manje obrtnika koji još gaje hrvatske vezove. I oni su većinom pripadnici starijeg ili srednjeg naraštaja. Bili su to posljednji dani kada se hrvatska zajednica predstavila u IV. okrugu, naime u tom okrugu jesenas neće se pokrenuti raspisivanje hrvatskih narodnosnih izbora. Hrvatska će samouprava još organizirati posjet prisičkome Muzeju sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj.

k. g.

BAČKA – Sukladno Pravilniku o organizaciji i radu, predsjednik Joso Šibalin sazvaio je redovitu sjednicu Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije za 12. rujna u Santovo, u Hrvatski vrtić, osnovnu školu i učenički dom, s početkom u 14 sati. Bit će to posljednja sjednica u ovom sazivu, a na dnevnom je redu rasprava i prihvaćanje Izvješća o gospodarenju županijske samouprave za prvo polugodište 2014. godine, te odluka o dodjeli potpore za priredbe od šireg, regionalnog značenja, prema pristiglim molbama. Pod «razno» bit će još riječi o aktualnim pitanjima i programima.

Zemaljsko društvo izabralo kandidate

Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva 30. kolovoza održalo je izvanrednu sjednicu na kojoj je predsjednik organizacije Marko Kovač izvijestio članstvo o predstojećim narodnosnim izborima, skupština je izabrala kandidate za državnu, županijsku izbornu listu, odnosno za kapošvarsku narodnosnu samoupravu te se odlučivalo o učlanjenju novih članova Društva, o predstojećim programima u 2014. godini i o delegiranju članova izbornog povjerenstva za izbor novoga predsjedništva iduće godine.

Na izvanrednoj skupštini nazočilo je više od pedeset posto članova te uzvanici, među njima Ivan Bušić, savjetnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, te Geza Völgyi, voditelj državne liste koalicije „Hrvati za Hrvate“. Nakon pozdravnih riječi predsjednik je izvijestio članove o predstojećim narodnosnim mjesnim izborima. Prema odluci skupštine Zemaljsko će društvo na izbornu listu postaviti svoje kandidate u koaliciji s Društvom Hrvatov u Ugarskoj, i s Društvom Hrvata kre Mure. Predsjednik u ime organizacije 23. kolovoza potpisao je sporazum o koaliciji za koju smatra da je vrlo korektan. Izvijestio je nazočne i o tome da će se u Šomođskoj županiji u 13 naselja moći utemeljiti hrvatska mjesna samouprava, te i Županijska hrvatska samouprava. U Kapošvaru prilikom zadnjeg popisa pučanstva pripadnikom hrvatske narodnosti izjasnilo se 116 osoba, ali će Hrvatska samouprava biti tročlana, naime, do objave nadnevka (datuma) mjesnih izbora nije bilo sto registriranih, što propisuje zakon za četveročlanu samoupravu. Slijedio je izbor kandidata, prijedloge kandidata pročitao je Tibor Čuč, dopredsjednik Zemaljskog društva i sadašnji predsjednik Hrvatske samouprave. Predložene kandidate skupština jednoglasno je prihvatila. Za izbor narodnosne samouprave grada kandidirat će se Marija Arato, Marta Eleš, Ladislav Karas, Marko Kovač i Imre Lovko. Kandidati za županijsku listu jesu: Marko Kovač, Ladislav Karas, Pavao Balatinac, Marija Arato, Imre Lovko, Marta Eleš i Tibor Kolarović, a kandidati za državnu listu: Marko Kovač, Ladislav Karas i Tibor Kolarović. Koljnofac Geza Völgyi, voditelj državne liste koalicije „Hrvati za Hrvate“, obratio se skupštini i ukratko govorio o programu koalicije. Na kraju sjednice dogovoreni su programi do kraja godine. Nakon radnog dijela svi sudionici skupštine bili su pozvani na programe Hrvatskoga kulturnog dana što je organizirala kapošvarska Hrvatska samouprava.

beta

SELURINCE – I ove se godine priređuje tradicionalni Lobi-parti u tome gradiću nadomak Pečuhu u kojem djeluje i Hrvatska samouprava. Lani je HDS, krovna politička organizacija Hrvata u Mađarskoj, sudjelovao Lobi-partiju sa svojim ustanovama, u takozvanoj Hrvatskoj ulici. Ovogodišnji Lobi-parti bit će u petak, 12. rujna. HDS s voditeljima ustanova u svom održavanju, i ove će godine nazočiti XIV. Lobi-partiju.

GARA – Hrvatska samouprava 14. rujna organizira jednodnevni izlet u Suboticu i na Paličko jezero te u tamošnji zoološki vrt. Kako nam uz ostalo reče predsjednik samouprave Martin Kubatov, tom prigodom 50-člana skupina bunjevačkih Hrvata razgledat će povijesne i kulturne znamenitosti grada Subotice i okolice, a posjetit će i salaš te vinariju omiljenoga pjevača Zvonka Bogdana na Paliću.

THOMPSON

PEČUH **03.10.2014.**
U 21⁰⁰ SAT
SPORTSKA DVORANA LAUBER DEZSŐ.
(7623 PÉCS, DR. VERES E. U. 10.)

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA: Branka Pavić Blažetin, tel.: 06-30-3961852, e-mail: branka@croatika.hu, NOVINARI: Stipan Balatinac, tel.: +36/30/396/1851, e-mail: balatinac.s.66@nicom.hu, Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatika.hu, Timea Horvat (zamjen. glavne urednice), tel.: +36-30-437-0271, e-mail: tiho@croatika.hu, RAČUNALNI SLOG: Katalin Berencsi Zámóné, tel.: 1/269-1974, e-mail: zkati@croatika.hu, LEKTOR: Živko Mandić, tel.: 1/256-0765, e-mail: santovo@net.hr ADRESA: 1065 Budapest, Nagymező u. 68. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: glasnik@croatika.hu – ZA OSNIVAČ: Savez Hrvata u Mađarskoj. IZDAVAČ: Croatia Kft. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Mađarske pošte, na osnovi pretplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-10000006-10612016, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širitelji. Pretplata na godinu dana iznosi: 7500 Ft. Tjednik se financira iz državnog proračuna Mađarske. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Nonprofit Kft., 1065 Budapest, Nagymező u. 68. HU ISSN 1222-1270